

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 lipca 2022 r.

w sprawie ustawy o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 7 lipca 2022 r. ustawy o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku, wprowadza do jej tekstu następującą poprawkę:

w art. 6:

– a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pierwszego rektora Akademii powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na okres do końca kadencji rozpoczętej z dniem 1 września 2020 r.”,

b) w ust. 3 po wyrazach „staje się” dodaje się wyrazy „z dniem utworzenia Akademii”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pierwszej kadencji rady Akademii, rektora Akademii i senatu Akademii nie wlicza się do liczby kadencji, o których mowa w art. 21 ust. 2 zdanie pierwsze, art. 26 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. Kolegium elektorów, komisja dyscyplinarna, komisja dyscyplinarna dla studentów, odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów, rzecznik dyscyplinarny oraz rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku stają się z dniem utworzenia Akademii odpowiednio kolegium elektorów, komisją dyscyplinarną, komisją dyscyplinarną dla studentów, odwoławczą komisją dyscyplinarną dla studentów, rzecznikiem dyscyplinarnym oraz rzecznikiem dyscyplinarnym do spraw studentów Akademii.

4b. Organy samorządu studenckiego Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku stają się z dniem utworzenia Akademii organami samorządu studenckiego Akademii.

4c. Pierwsze kadencje senatu Akademii, rady Akademii oraz organów Akademii, o których mowa w ust. 4a, kończą się z upływem kadencji senatu, rady i organów, o których mowa w ust. 4a, trwających w dniu utworzenia Akademii.”,
e) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisy wewnętrzne Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku, z wyłączeniem statutu tej uczelni, stają się z dniem utworzenia Akademii przepisami wewnętrznymi Akademii.”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2022 r. Senat rozpatrzył ustawę o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku i uchwalił do niej poprawkę.

Rozpatrzony akt prawny jest drugą uchwaloną w 2022 r. ustawą, której istotą jest utworzenie nowej uczelni publicznej „na bazie” uczelni już istniejącej. W dniu 7 kwietnia 2022 r. została uchwalona ustawa o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie. Zestawienie przepisów dostosowujących zawartych w obu aktach nasuwa wątpliwości, czy ustawa o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku jest kompletna.

Racjonalny prawodawca, tzn. taki, który jest konsekwentny językowo, prakseologicznie i aksjologicznie, podobną problematykę reguluje podobnie (podobnie rozstrzyga analogiczne sprawy). Należy przyjąć, że racjonalny prawodawca chcąc osiągnąć podobny rezultat (skutek) wykorzystuje w tym celu podobne narzędzia. Istotą przepisów dostosowujących jako takich jest uregulowanie spraw związanych z dostosowaniem do nowej albo znowelizowanej ustawy jej adresatów. W przypadku ustawy o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku oraz ustawy o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie celem tych przepisów jest zagwarantowanie skutecznego „przekształcenia” dotychczasowych uczelni w uczelnie nowo tworzone. Warunkiem realizacji tego celu jest m. in. zapewnienie, że narzędzia służące realizacji celu nie będą budziły żadnych wątpliwości (w tym interpretacyjnych) w procesie ich stosowania.

W art. 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie poza kwestiami dotyczącymi senatu, rady, rektora, w tym jego kadencji, oraz statutu uczelni przesądono, że:

- 1) pierwszej kadencji rady Politechniki i senatu Politechniki nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 21 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- 2) Kolegium Elektorów, Uczelniana Komisja Wyborcza, Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli Akademickich, Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów, Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów, Komisja Dyscyplinarna ds. Doktorantów, Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Doktorantów, Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich, Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów, Rzecznik Dyscyplinarny ds. Doktorantów Akademii

Morskiej staną się z dniem utworzenia Politechniki odpowiednio Kolegium Elektorów, Uczelnianą Komisją Wyborczą, Uczelnianą Komisją Dyscyplinarną dla Nauczycieli Akademickich, Komisją Dyscyplinarną ds. Studentów, Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną ds. Studentów, Komisją Dyscyplinarną ds. Doktorantów, Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną ds. Doktorantów, Rzecznikiem Dyscyplinarnym ds. Nauczycieli Akademickich, Rzecznikiem Dyscyplinarnym ds. Studentów, Rzecznikiem Dyscyplinarnym ds. Doktorantów Politechniki,

- 3) organy samorządu studenckiego i samorządu doktorantów Akademii Morskiej staną się z dniem utworzenia Politechniki organami samorządu odpowiednio studenckiego i doktorantów Politechniki.

Ponadto ustawodawca zdecydował, że przepisy wewnętrzne Akademii Morskiej, z wyłączeniem statutu, staną się przepisami wewnętrznymi Politechniki.

Skoro w jednej ustawie reguluje się pewne kwestie (uznaje się je za konieczne do rozstrzygnięcia), a w drugiej analogicznej tego się nie czyni, pojawić się może w pytanie, jaki jest skutek tego pominięcia i czy było ono przez ustawodawcę zamierzone (celowe). Nasuwać się będzie na przykład pytanie, czy kadencje rady i senatu trwające w dniu utworzenia Akademii należy wliczać do liczby kadencji, wskazanej w art. 21 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce? Czy obowiązują akty wewnętrzne, które zostały wydane/uchwalone przez organy Uczelni? Czy należy powołać kolegium elektorów, bo dotychczasowego nie będzie, a jeśli tak to na jaką kadencję (pełną czy skróconą)? *De facto* każda ze spraw regulowanych przez art. 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie, a pominiętych w rozpatrzonej ustawie, może w przyszłości wymagać zawiłych zabiegów wykładni dla ustalenia odpowiedzi na pytania dotyczące ustroju i funkcjonowania Akademii. Odpowiedzi tych nie ułatwi zestawienie ze sobą rozpatrzonej ustawy i ustawy uchwalonej dnia 7 kwietnia 2022 r.

Argumentem za odmiennym podejściem do regulowanej materii nie może być fakt, że nadzór nad Akademią i nad Politechniką Morską sprawować będą inni ministrowie.

Przyjmując, że regulacje ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie są kompletniejsze (mniej generalne) niż przepisy ustawy o utworzeniu Akademii Mazowieckiej w Płocku oraz zakładając, że intencją ustawodawcy nie było odmienne merytorycznie uregulowanie kwestii dostosowawczych w obu ustawach, uznano za

celowe uzupełnienie rozpatrzonej ustawy o brakujące regulacje, a tym samym uregulowanie problematyki „przekształcenia” Uczelni w Akademię analogicznie do przepisów dotyczących „przekształcenia” Akademii Morskiej w Szczecinie w Politechnikę Morską w Szczecinie. Oczywiście dodawane poprawką regulacje uwzględniają specyfikę „przekształcanej” uczelni i jej statut.

Ponadto w związku z art. 6 ust. 1–3 ustawy nasuwają się dwa dodatkowe pytania. Po pierwsze, czy wolą ustawodawcy jest, aby pierwszy rektor Akademii powołany był na roczną kadencję, a w następstwie, aby w pierwszym roku funkcjonowania Akademii musiał być przeprowadzony wybór jej rektora? Do takiego wniosku prowadzi art. 6 ust. 2 rozpatrzonej ustawy, który przewiduje, że pierwszego rektora Akademii powoła właściwy minister i nie przesądza jednocześnie ile trwać ma jego kadencja (zob. art. 24 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Po drugie, kiedy skończą się pierwsze kadencje senatu Akademii i rady Akademii? Czy okres kadencji, który upłynął przed utworzeniem Akademii, będzie brany pod uwagę przy ustalaniu ostatniego dnia kadencji tych organów? Pytanie jest następstwem niekonsekwencji ustawodawcy. W części ustaw o utworzeniu publicznej uczelni akademickiej w przepisach dotyczących organów uczelni przesądza się, kiedy upłynie kadencja organów pierwszej kadencji, w części zaś ustawodawca tego nie czyni, pozostawiając interpretację w tym zakresie samej uczelni oraz ministrowi ją nadzorującemu. Poprawka doprecyzowuje tę kwestię. Należy zwrócić uwagę, że analogiczną korektę w tym zakresie Senat uchwalił do ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie (zob. pkt 2 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie ustawy o utworzeniu Politechniki Morskiej w Szczecinie). Poprawka ta uzyskała akceptację Sejmu.